

ÇEVRE GÖREVLİSİ, ÇEVRE YÖNETİM BİRİMİ VE ÇEVRE DANIŞMANLIK FİRMALARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, çevre görevlilerinin, çevre yönetim birimlerinin ve çevre danışmanlık firmalarının niteliklerine, sorumluluklarına ve belgelendirilmelerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 21/11/2008 tarihli ve 27061 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre Denetimi Yönetmeliği ve 29/4/2009 tarihli ve 27214 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik kapsamında çalışacak çevre görevlilerinin, çevre yönetim birimlerinin ve çevre danışmanlık firmalarının nitelikleri, görevleri, çalışma usul ve esasları, belge başvurularının yapılması, değerlendirilmesi, belgelerin verilmesi, denetlenmesi, askıya alınması ve iptali ile ilgili konuları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun ek-2 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aylık Faaliyet Raporu: İşletmelerin çevre görevlisi, çevre yönetim birimi veya çevre danışmanlık firmaları aracılığı ile Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren yönetmeliklere uygunluğunun, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığının değerlendirildiği raporu,

b) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,

c) Belge: Çevre görevlisi, çevre yönetim birimi ve çevre danışmanlık yeterlik belgesini,

ç) Çevre danışmanlık firması: Çevre yönetimi hizmeti vermesi için Bakanlık tarafından belgelendirilen tüzel kişiyi,

d) Çevre danışmanlık yeterlik belgesi: Çevre danışmanlık firmasına Bakanlık tarafından verilecek belgeyi,

e) Çevre görevlisi: Faaliyetleri sonucu çevre kirliliğine neden olan ve/veya neden olabilecek ve Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tâbi tesislerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, tesis içi yıllık denetim programları düzenleyen görevliyi,

f) Çevre görevlisi belgesi: Çevre görevlilerine Bakanlık tarafından verilecek belgeyi,

g) ÇKAGİLHY: Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik,

ğ) Çevre yönetimi: İdarî, teknik, hukukî, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel araçları kullanarak doğal ve yapay çevre unsurlarının sürdürülebilir kullanımını ve gelişmesini sağlamak üzere yerel, bölgesel, ulusal ve küresel düzeyde belirlenen politika ve stratejilerin uygulanmasını,

h) Çevre yönetim birimi: Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tâbi tesislerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, tesis içi yıllık denetim programları düzenleyen birimi,

ı) Çevre yönetim birimi yeterlik belgesi: Çevre yönetim birimine Bakanlık tarafından verilecek belgeyi,

i) Çevre yönetim hizmeti: Kirlenme ihtimalinin bulunduğu durumlarda kirlenmenin önlemesi, kirlenmenin meydana geldiği hallerde kirlenmenin durdurulması, kirlenmenin etkilerini gidermek

veya azaltmak için gerekli hukuki, ekonomik, sosyal tedbirlerin alınması, Bakanlığın çevreyle ilgili çıkarmış olduğu mevzuatın uygulanması ve tüm çevre yönetimine ilişkin işlemlerin yürütülmesini,

j) Firma: Çevre danışmanlık firmalarını,

k) Genel Müdürlük: Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünü,

l) İç tetkik: İşletmelerin, Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren yönetmeliklere uygunluğunun, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığının çevre görevlisi, çevre yönetim birimi veya çevre danışmanlık firmaları aracılığı ile değerlendirilmesini ve rapor hâline getirilmesini,

m) İşletme: Tesis ve faaliyetleri,

n) SGK: Sosyal Güvenlik Kurumunu,

o) Koordinatör çevre görevlisi: Çevre danışmanlık firmasının ve firmada çalışan çevre görevlilerinin bu Yönetmelikte tanımlanan yükümlülükler kapsamında sağlıklı ve etkin bir şekilde çalışması için gerekli organizasyonu yapan, Bakanlığa ve işletmelere karşı sorumlu olan çevre görevlisini,

ö) Sistem: Bu Yönetmelik kapsamında Bakanlığa yapılacak olan belge başvurularının yapıldığı elektronik ortamı,

p) Vize dönemi: Çevre görevlisi belgesi, çevre danışmanlık yeterlik belgesi ve çevre yönetim birimi belgesinin Bakanlıkça onaylandıktan sonraki 4 (dört) yıllık süreyi,

r) Yetkili makam: Bakanlık merkez ve taşra teşkilatını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Çevre Yönetim Hizmeti Alma Şartları, Çevre Görevlisi, Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Danışmanlık Firması Nitelikleri, Yükümlülükler

Çevre yönetim hizmeti alma şartları

MADDE 5 – (1) Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 listesinde yer alan işletmeler; çevre yönetim birimlerini kurmak veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti almak zorundadır.

(2) Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-2 listesinde yer alan işletmeler; bir çevre görevlisini sürekli istihdam etmek veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti almak veya çevre yönetim birimi kurmak zorundadır.

(3) Belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birlikleri veya bunların iştirakleri Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 listesinde yer alan işletmeler için birinci fıkrada, Ek-2 listesinde yer alan işletmeler için ise ikinci fıkrada belirtilen yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır.

(4) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Organize sanayi bölgesi, ihtisas organize sanayi bölgesi, endüstri bölgesi ve serbest bölge yönetimleri; bir çevre görevlisini sürekli istihdam etmek veya çevre yönetim birimi kurmak veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti almak zorundadır.

(5) Sağlık kuruluşları ve hastanelerden, yatak kapasitesi 20 (yirmi) ve üzerinde olan yataklı ve gününbirlik tedavi kurumları, en az bir çevre görevlisi çalıştırmak veya çevre yönetim birimi kurmak veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti almak zorundadır.

(6) Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-2 listelerinde yer alan ve mevsimlik veya dönemsel çalışan işletmeler, çalışma sürelerini çevre ve şehircilik il müdürlüğüne onaylatmaları durumunda, işletmenin sadece çalıştığı dönem içinde, bir çevre görevlisini istihdam etmek veya çevre yönetim birimini kurmak veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti almak zorundadır.

(7) İşletme sahipleri veya yetkilileri; bünyelerinde görev yapan çevre görevlisinin ayrılması, kurdukları çevre yönetim biriminin iptal edilmesi veya çevre danışmanlık firmasıyla yapmış oldukları çevre yönetimi hizmeti alım sözleşmesinin iptal edilmesi durumunda, iptal tarihinden itibaren en geç

30 (otuz) gün içerisinde başka bir çevre görevlisi istihdam etmek, çevre yönetim birimi kurmak veya çevre danışmanlık firması ile yeni bir çevre yönetimi hizmet alımı anlaşması yapmak zorundadır.

(8) (Mülga:RG-6/5/2014-28992)

Çevre görevlisi olacaklarda aranan nitelikler

MADDE 6 – (1) İşletmeler ile bunların çevre yönetim birimlerinde veya çevre danışmanlık firmalarında çalışacak çevre görevlilerinin aşağıdaki niteliklerden en az birini haiz olmaları zorunludur:

a) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** En az 4 (dört) yıllık üniversitelerin çevre mühendisliği bölümünden mezun olmak veya çevre mühendisliği konularında yüksek lisans veya üzeri eğitim almış olmak ve çevre mevzuatı konusunda Bakanlıkça yapılacak/yaptırılacak eğitime katılmak.

b) En az 4 (dört) yıllık üniversitelerin mühendislik bölümlerinden veya fen/fen-edebiyat fakültelerinin fizik, kimya, biyoloji, biyokimya, jeoloji bölümlerinden veya veteriner fakültelerinden mezun olmak, temel çevre bilimleri ve çevre mevzuatı konularında Bakanlıkça yapılacak/yaptırılacak eğitime katılmak, temel çevre bilimleri ve çevre mevzuatı konularında yapılacak sınavlarda başarılı olmak.

c) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında çalışmış olmak.

Çevre görevlisi belgesi

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmeliğin 6 nci maddesinin;

a) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen şartları haiz kişilerden Bakanlıkça yapılacak veya yaptırılacak çevre mevzuatı eğitimine katılarak tamamlayanlara Bakanlık tarafından çevre görevlisi belgesi verilir.

b) Birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen şartları haiz kişilerden Bakanlıkça yapılacak veya yaptırılacak temel çevre bilimleri ve çevre mevzuatı sınavlarında 100 üzerinden 70 ve üzeri puan alarak başarılı olanlara Bakanlık tarafından çevre görevlisi belgesi verilir.

(2) En az 4 (dört) yıllık üniversite mezunu olup, Bakanlık veya mülga Çevre Bakanlığı veya mülga Çevre ve Orman Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatlarının;

a) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çevre yönetimi, çevresel etki değerlendirmesi, çevre izni, çevre lisansı ve çevre denetimi ile ilgili teknik birimlerinde çevre mevzuatı kapsamında en az dört yıl çalışmış olanlara,

b) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çevre yönetimi, çevresel etki değerlendirmesi, çevre izni, çevre lisansı ve çevre denetimi ile ilgili teknik birimlerde şube müdürü, il müdür yardımcısı, il müdürü, daire başkanı ve üstü görevlerde en az üç yıl çalışmış olanlara,

durumlarını belgelendirmeleri halinde sınav ve ücret şartı aranmaksızın çevre görevlisi belgesi verilir.

Çevre yönetim biriminin nitelikleri

MADDE 8 – (1) Aynı vergi numarasına veya 5 inci maddenin üçüncü ve beşinci fıkraları kapsamında olup aynı SGK numarasına sahip işletmeler, çevre yönetimi faaliyetlerini çevre yönetim birimi ile yürütebilirler.

(2) Çevre yönetimi biriminde en az 2 (iki) çevre görevlisinin sürekli istihdam edilmesi ve bunlardan;

a) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Birinin çevre mühendisliği bölümünden mezun veya çevre mühendisliği konularında yüksek lisans veya üzeri eğitim almış veya 7 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında belge almış çevre görevlisi olması,

b) Birinin, kamu veya özel sektörde çevre ile ilgili olarak en az 3 (üç) yıllık mesleki tecrübeye sahip bir çevre görevlisi olması, zorunludur.

(3) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çevre yönetim biriminde çalışan çevre görevlileri sorumlu olacakları işletme sayısı bakımından 10 uncu maddenin altıncı fıkrası hükmüne tabidirler.

(4) İşletmede, çevre yönetim biriminde görevli personel sayısına uygun olacak çalışma mekânları bulunmak zorundadır.

Çevre danışmanlık firmasının nitelikleri

MADDE 9 – (1) (Değişik:RG-6/5/2014-28992) Çevre danışmanlık firmasında en az üç çevre görevlisinin sürekli istihdam edilmesi ve bunlardan;

a) En az 2/3'ünün çevre mühendisliği bölümünden mezun veya çevre mühendisliği konularında yüksek lisans veya üzeri eğitim almış veya 7 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında belge almış çevre görevlisi olması,

b) Birinin, kamu veya özel sektörde çevre ile ilgili olarak en az üç yıllık mesleki tecrübeye sahip veya 7 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında belge almış koordinatör çevre görevlisi olması,

c) Birinin kamu veya özel sektörde çevre ile ilgili olarak en az iki yıllık mesleki tecrübeye sahip veya 7 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında belge almış çevre görevlisi olması, zorunludur.

(2) Çevre danışmanlık firmasında verilen hizmetin niteliğine, personel sayısına ve çalışma şartlarına uygun olacak şekilde çalışma mekânları, toplantı salonu, arşiv odası ve hizmet aracı bulunmak zorundadır. Hizmet aracının üzerinde dışarıdan görünecek şekilde firma ismi ve logosu, Bakanlık Logosu ile birlikte yer alır.

(3) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Laboratuvarları çevre mevzuatı kapsamında ölçüm ve analizleri yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilen kurum veya kuruluşlara çevre danışmanlık yeterlik belgesi verilmez.

(4) Şahıs şirketlerine Çevre Danışmanlık Yeterlik Belgesi verilmez.

Yükümlülükler

MADDE 10 – (1) Çevre görevlisi;

a) Çevre yönetimi hizmetlerini mevzuata uygun bir şekilde yürütmek, koordine etmek, çevre yönetimi hizmeti çalışmalarını düzenli aralıklarla izleyerek, ilgili mevzuatta belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğini tespit etmekle,

b) İşletmeye hizmet vermeye başladığı tarihten itibaren her ay aylık faaliyet raporunu hazırlamak, bu raporları en geç takip eden ayın on beşine kadar işletme sahibine veya sorumlusuna sunmak ve sisteme yüklemekle,

c) İşletmeye hizmet vermeye başladığı tarihten itibaren otuz gün içinde, takip eden her yılda ise bir defadan az olmamak üzere işletmenin genel durumunu kapsayacak şekilde iç tetkik raporunu hazırlamak, bu raporları işletme sahibine veya yetkilisine sunmak ve sisteme yüklemekle,

ç) İşletmeye hizmet vermeye başladığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde ve takip eden her yılda, işletme yetkililerine ve çalışanlarına yönelik olarak mevzuat ve çevresel konularda en az bir kere bilgilendirici eğitim çalışması yapmak ve özendirici faaliyetler düzenlemekle, düzenlediği eğitimlere ilişkin hazırladığı raporları sisteme yüklemekle,

d) İç tetkik raporlarını, aylık faaliyet raporlarını ve eğitimle ilgili belgeleri Bakanlıkça belirlenerek ilan edilen formatlara uygun olarak hazırlamakla,

e) İşletmede uygunsuzluk tespit edildiğinde, tespit tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde uygunsuzluğa ilişkin raporu sisteme yüklemekle ve işletme sahibine/yetkilisine uygunsuzluğun giderilmesi için önerilerde bulunarak uygunsuzluğun giderilip giderilmediğinin takibini yapmakla, uygunsuzluğun giderildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde yapılan işlem ve uygunsuzluğun giderilmesine ilişkin raporu sisteme yüklemekle,

f) İşletmenin çevre mevzuatı kapsamında alması gerekli çevre izni, çevre izin ve lisans belgelerini almak, güncellemek ve/veya yenileme çalışmalarını yürütmekle,

g) İşletmenin çevre mevzuatı kapsamındaki beyan ve bildirimlerini belirtilen formatta, zamanında ve eksiksiz olarak yapmakla,

ğ) Yetkili makam tarafından istenilecek bilgi ve belgeleri belirtilen formatta, zamanında ve eksiksiz olarak sunmakla,

h) İşletmede yürüttüğü tüm çalışmaları imzalı belgeler halinde 5 (beş) yıl süre ile muhafaza etmekle,

ı) SGK hizmet belgesi ve dökümlerini 5 (beş) yıl süre ile muhafaza etmekle,

i) Yetkili makam tarafından yapılacak planlı veya haberli denetimler sırasında işletmede hazır bulunmak, istenen bilgi ve belgeleri sağlamakla,

j) Vize dönemi içinde en az bir kere Bakanlık tarafından yapılacak/yaptırılacak eğitime katılmakla,

k) İşletme ile ilgili öğrendikleri ticari sır mahiyetindeki bilgileri saklı tutmakla,

yükümlüdür.

(2) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çevre yönetim birimi; birinci fıkrada sayılanlara ilave olarak, birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen iç tetkik raporunun birimde görev yapan iki çevre görevlisi tarafından hazırlanmasını ve sisteme yüklenmesini sağlamakla yükümlüdür.

(3) Çevre danışmanlık firmaları birinci fıkrada sayılanlara ilave olarak;

a) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çevre yönetim hizmeti verilen ve Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 listesinde yer alan işletmeler için ilgili çevre görevlisinin günde bir işletmeden fazla olmamak üzere ayda en az iki gün, Ek-2 listesinde yer alan işletmeler (mevsimlik veya dönemsel çalışan işletmeler için sadece çalıştığı dönemi kapsayacak şekilde) için ilgili çevre görevlisinin günde bir işletmeden fazla olmamak üzere ayda en az bir gün çalışmasını sağlamakla,

b) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen iç tetkik raporunu, çevre yönetimi hizmeti verilen ve Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 listesinde yer alan işletmeler için 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde tanımlanan çevre görevlisi; Ek-2 listesinde yer alan işletmeler için ise 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan çevre görevlisi ile birlikte hazırlanmasını sağlamakla,

c) İşletmeler ile hizmet alımı sözleşmesi yapılması veya feshedilmesi durumunda en geç 30 (otuz) gün içerisinde sistem üzerinden bildirmekle,

ç) Bünyelerinde çalışan çevre görevlilerinin hizmet vereceği işletmelere ilişkin aylık çalışma planını oluşturmak ve sistem üzerinden bildirmekle,

d) Çevre yönetimi hizmeti verdiği işletmelerde hazırlamak zorunda olduğu bilgi, belge ve raporları sisteme yüklemekle ve bir nüshasını işletmede, diğer nüshasını firmada 5 yıl muhafaza etmekle,

e) Çevre görevlisi belgesine sahip personelin firmada işe başlaması veya ayrılması durumunda 30 (otuz) gün içerisinde gerekli değişikliği sistem üzerinden yapmakla,

f) 9 uncu maddedeki niteliklerin sağlanamaması hâlinde 30 (otuz) gün içerisinde söz konusu şartları sağlamakla,

g) Yeterlik belgesine müracaat aşamasındaki belgelerde beyan edilen adres ile Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yapılan değişiklikleri, değişiklik tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içinde sistem üzerinden bildirmekle,

ğ) Unvan **(Ek ibare:RG-6/5/2014-28992)** ve adres değişikliği halinde, değişikliğin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlandığı tarihten itibaren 30 (otuz) gün içerisinde yeniden belge başvurusu yapmakla,

h) Firmaların devredilmesi ve ortaklarının değişmesi durumunda, değişikliğin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlandığı tarihten itibaren 30 (otuz) gün içinde ilgili belgeleri sisteme yüklemekle,

ı) Elektronik posta kullanıcı adlarında yapılan değişiklikleri ve çevre yönetimi hizmeti verdiği işletmelerin elektronik postalarını 30 (otuz) gün içerisinde sisteme yüklemekle,

i) Bünyelerinde görev yapan çevre görevlilerinin Bakanlık tarafından yapılacak/yaptırılacak eğitimlere katılmalarını sağlamakla,

j) **(Ek:RG-6/5/2014-28992)** Bünyelerinde görev yapan çevre görevlilerine ilişkin SGK belgelerini takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar sisteme yüklemekle,

yükümlüdür.

(4) Koordinatör çevre görevli;

a) Birinci ve üçüncü fıkralarda sıralanan yükümlülüklerin etkin, doğru ve zamanında yürütülmesi için gerekli organizasyonu yapmak ve koordinasyonu sağlamakla,

b) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çevre görevlilerinin hazırladığı iç tetkik raporlarını incelemek, değerlendirmek ve imzalamakla,

c) Bakanlık tarafından yapılacak/yaptırılacak eğitimlere katılmakla, yükümlüdür.

(5) İşletme;

a) Çevre görevlisinin etkin bir şekilde çalışması amacıyla gerekli kolaylığı sağlamak ve bu hususta planlama ve düzenleme yapmakla,

b) Bünyesinde görev yapan çevre görevlisinin görevini yapabilmesi amacıyla araç, gereç ve uygun çalışma mekânı gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılamakla,

c) İşletme ile ilgili iç tetkik raporu hazırlamak ve çalışanlara yönelik olarak mevzuat ve çevresel konularda yılda en az bir kere bilgilendirici eğitim çalışması yaptırmakla,

ç) Aylık faaliyet raporları, iç tetkik raporları ve eğitim dokümanları başta olmak üzere çevre yönetimi kapsamındaki bilgi, belge ve raporları dosya halinde muhafaza etmekle,

d) İşletmede uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda ivedi olarak uygunsuzluğu gidermekle,

e) İşletmede görev yapan çevre görevlisinin Bakanlık tarafından yapılacak/yaptırılacak eğitimlere katılmasını sağlamakla,

f) Çevre Görevlisi, Çevre Yönetim Birimi veya Çevre Danışmanlık Yeterlik Belgesi sahibi firma tarafından hazırlanan dokümanların bir nüshasını işletmelerinde bulundurmakla yükümlüdür.

(6) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çevre danışmanlık firmasında çalışan çevre görevlisi, Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 listesinde yer alan işletmelerin her biri için iki puan, Ek-2 listesinde yer alan işletmelerin her biri için bir puan olmak üzere en fazla 16 (on altı) puana eşdeğer işletmeye hizmet verebilir. Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2 listelerinde yer almayan işletmelere çevre yönetim hizmeti verilmesi durumunda ise bu işletmelerin her biri (1) bir puan olarak değerlendirilir.

(7) Çevre görevlileri tarafından işletme yetkilileri ve çalışanlara yönelik olarak düzenlenecek eğitim programları işletmenin faaliyet gösterdiği sektöre, proseslerine, çevresel etkilerine ve tabi olduğu çevre mevzuatına uygun olarak belirlenir. Eğitimlerde görsel ve basılı eğitim materyalleri kullanılır.

(8) **(Mülga:RG-6/5/2014-28992)**

(9) **(Mülga:RG-6/5/2014-28992)**

(10) Başvuru, beyan, raporlama ve bildirim başta olmak üzere bu Yönetmelik kapsamındaki tüm iş ve işlemler elektronik ortamda yürütülür.

(11) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen iç tetkik raporları, aylık faaliyet raporları ve eğitimler ile ilgili esaslar Bakanlıkça belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çevre Görevlisi, Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Danışmanlık Firmalarının Yeterlik Başvurularına İlişkin Usul ve Esaslar

Başvurularda aranacak bilgi ve belgeler

MADDE 11 – (1) Yeterlik belgesi başvurularında aşağıdaki belge ve bilgilerin sunulması zorunludur.

a) Çevre görevlisi belgesi başvurusunda;

1) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,

2) İletişim bilgileri (Adres, telefon, faks, elektronik posta adresi),

3) Eğitim durumunu gösteren lisans ve/veya lisansüstü diploma/mezun olduğunu gösterir belgesi,

4) Vesikalık fotoğraf,

5) **(Mülga:RG-6/5/2014-28992)**

6) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen meslek grubu için çevre mevzuatı eğitimi katılım belgesi,

7) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen meslek grupları için temel çevre bilimleri ve çevre mevzuatı sınav sonuç belgesi,

b) Çevre yönetim birimi başvurusunda;

1) Vergi numarası ve SGK işyeri sicil numarası,

- 2) İletişim bilgileri (Adres, telefon, faks, elektronik posta adresi),
  - 3) Çevre yönetim biriminden sorumlu işletme yetkilisinin adı, soyadı ve yetkili olduğuna dair belge,
  - 4) Çevre görevlisi olarak istihdam edilen personelin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları ile sosyal güvenlik numaraları,
  - 5) Çevre yönetim hizmeti verilecek işletmeler ile bu işletmelerden sorumlu olacak çevre görevlilerinin listesi,
  - 6) Çalışma ve SGK hizmet belgesi (Çalışması zorunlu 3 (üç) yıl deneyimli çevre görevlisi için),
  - c) Çevre danışmanlık firması başvurusunda;
    - 1) İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı,
    - 2) Vergi numarası ve SGK işyeri sicil numarası,
    - 3) İletişim bilgileri (Adres, telefon, faks, elektronik posta adresi),
    - 4) Firmanın, çevre ile ilgili mühendislik, müşavirlik, araştırma-geliştirme, etüt, fizibilite, proje, rapor, eğitim ve benzeri konularda çalıştığını gösteren Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi,
    - 5) **(Mülga:RG-6/5/2014-28992)**
    - 6) Çevre görevlisi olarak istihdam edilen personelin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları ile sosyal güvenlik numaraları,
    - 7) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çalışma ve SGK hizmet belgesi (Çalışması zorunlu üç yıl deneyimli koordinatör çevre görevlisi için),
    - 8) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çalışma ve SGK hizmet belgeleri (Çalışması zorunlu iki yıl deneyimli çevre görevlisi için),
    - 9) **(Mülga:RG-6/5/2014-28992)**
  - (2) Belge başvurularında belge başvuru bedelinin, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü hesabına yatırıldığına dair hesap belgesinin sisteme yüklenmesi zorunludur.
  - (3) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Birinci fıkranın (c) bendinin (4) numaralı alt bendinde belirtilen belge kamu kurumlarından istenilmez.
- Belge başvurularının yapılması ve değerlendirilmesi**
- MADDE 12 –** (1) Bu Yönetmelik kapsamında Bakanlığa yapılacak belge başvuruları elektronik imza ile elektronik ortamda yapılır (e-başvuru) ve belgeler elektronik ortamda verilir.
- (2) Başvurular 20 (yirmi) gün içerisinde değerlendirilir. İstenilen belge ve bilgilerde eksiklik olmaması ve başvurunun uygun bulunması halinde Ek-4, Ek-5 ve Ek-6'da yer alan belgelerden uygun olanı verilir.
- (3) Başvuruda eksik belge ve bilgi olması durumunda 15 (on beş) gün içinde tamamlanması istenir, tamamlanmaması hâlinde başvuru iade edilir. Eksikliklerin giderilmesi halinde Ek-4, Ek-5 ve Ek-6'da yer alan belgelerden uygun olanı verilir.
- (4) Çevre yönetim birimi belgesi ile çevre danışmanlık yeterlik belgeleri işletmede veya firmada görülebilecek şekilde asılır.
- (5) Elektronik ortamda sunulan belgelerin doğruluğu hakkında tereddüt oluşması hâlinde Bakanlık asıllarını isteyebilir.
- (6) Belge geçerlik süresi 4 (dört) yıldır.
- (7) Belge almış kişi, kurum ve kuruluşlar, belge alma aşamasında sundukları belgelerde meydana gelecek değişiklikleri, değişiklik tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içerisinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetleme, Belgelerin Askıya Alınması ve İptali

Çevre görevlisi, çevre yönetim birimi ve çevre danışmanlık firmalarının denetimi

MADDE 13 – (1) Çevre görevlisi, çevre yönetim birimi veya firmaların, yeterlik şartlarının devam edip etmediği ve yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği yetkili makam tarafından denetlenir.

(2) Çevre görevlisi, çevre yönetim birimi veya firmalar, denetim yapan görevlilere gerekli bilgi ve belgeleri sunmakla yükümlüdür.

(3) Yetkili makam tarafından,

a) Çevre görevlisi, çevre yönetim birimi ve firmaların hizmet verdiği işletmenin denetimi sonunda Ek-1'de yer alan "Çevre Görevlisi Değerlendirme Formu", Ek-2'de yer alan "Çevre Yönetim Birimi Değerlendirme Formu",

b) Firmaların denetimi sonunda ise Ek-3'te yer alan "Çevre Danışmanlık Firması Değerlendirme Formu",

doldurulur.

(4) Yeterlik belgesi alan firmalar vize dönemi içerisinde en az bir defa Bakanlık tarafından denetlenir.

(5) Çevre Görevlisi ve/veya Çevre Danışmanlık Yeterlik Belgesi sahibi firmaların hizmet verdiği işletmeler ile Çevre Yönetim Birimi kuran işletmelerde yetkili makamca veya yetki devri yapılan kurum/kuruluşlarca uygunsuzluk tespit edilip idari yaptırım uygulanması durumunda, bu uygunsuzluğun Çevre Görevlisi, Çevre Danışmanlık Yeterlik Belgesi sahibi firma ve/veya Çevre Yönetim Birimi tarafından yetkili makama bildirilmediğinin yetkili makamca belirlenmesi halinde, Çevre Görevlisine Ek-1'de yer alan "Çevre Görevlisi Değerlendirme Formu"na, Çevre Yönetim Birimine Ek-2'de yer alan "Çevre Yönetim Birimi Değerlendirme Formu"na ve/veya Çevre Danışmanlık Yeterlik Belgesi sahibi firmalara Ek-3'te yer alan "Çevre Danışmanlık Firması Değerlendirme Formu"na göre ceza puanı verilir.

Belgelerin askıya alınması ve iptali

MADDE 14 – (1) Denetimler sonunda çevre görevlisi, çevre yönetim birimi ve firmaların;

a) Yeterlik şartlarını taşımadıklarının tespit edilmesi hâlinde,

b) Ek-1'de yer alan "Çevre Görevlisi Değerlendirme Formu", Ek-2'de yer alan "Çevre Yönetim Birimi Değerlendirme Formu" ve Ek-3'te yer alan "Çevre Danışmanlık Firması Değerlendirme Formu"nda yer alan ceza puanının toplamının 100 (yüz) olması hâlinde,

c) 8 inci maddenin ikinci fıkrası ile 9 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen personel sayısı ile ilgili asgari şartların sağlanamaması hâlinde,

ç) 18 inci maddenin birinci fıkrasına aykırı şekilde temsilcilik veya irtibat bürosunun açıldığı tespit edildiğinde,

belgeler üç ay süre ile askıya alınır.

(2) Birinci fıkranın (c) bendinde yer alan eksikliğin giderilmesini müteakiben belgenin geçerliliği vize süresi sonuna kadar tekrar devam eder.

(3) Denetimler sonunda çevre görevlisi, çevre yönetim birimi ve firmaların;

a) Belge başvurusu sırasında yanlış veya yanıltıcı bilgi verildiğinin veya belge düzenlediğinin tespit edilmesi hâlinde,

b) Hizmet verdiği süre içinde yetkili makama yanlış veya yanıltıcı bilgi veya belge verdiğinin tespit edilmesi hâlinde,

c) Çevre kirlenmesine yol açacak şekilde, işletmenin çevre yatırımı yapmamasına veya eksik yapmasına sebep olacak rapor düzenlediklerinin tespit edilmesi hâlinde,

ç) **(Mülga:RG-6/5/2014-28992)**

d) Ceza puanı toplamının vize süresi içinde ikinci kez 100 (yüz) ceza puanı olması hâlinde, belgeleri iptal edilir.

(4) Formlarda yer alan ceza puanları bir vize dönemi için geçerlidir. Yeni vize döneminde hesaplama dâhil edilmez.

(5) Belgelerin askıya alınması ve iptal edilmesi halinde;

a) Bakanlık, belgeleri askıya alınan veya iptal edilenleri, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine ve belgesi iptal edilen ilgililere bildirir ve Bakanlığın internet sitesinde yayımlar.

b) Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri, belgeleri askıya alınan veya iptal edilen çevre görevlisi, çevre yönetim birimi veya firmanın, çevre yönetimi hizmeti veremeyeceklerini hizmet verdiği işletmeye bildirir.

c) Belgelerin askıya alındığı veya iptal edildiği tarihten önce; çevre görevlisi, çevre yönetim birimi veya firmalar tarafından, yetkili makama sunulmuş olan işletmelerin çevre izni veya çevre izin ve lisansı işlemlerinin geçerli belgeye sahip çevre görevlisi, çevre yönetim birimi veya firma tarafından tamamlanmasına izin verilir.

(6) Belgesi askıya alınan çevre görevlisi, çevre yönetim birimi veya firmalar askı süresi sonuna kadar eksikliklerini tamamlamazsa belgeleri iptal edilir.

(7) Belgesi iptal edilen çevre görevlisi, çevre yönetim birimi ve firmalar bir yıl süre ile yeni belge müracaatında bulunamazlar.

(8) Belgesi iptal edilen firmalar aynı isim altında veya isim ve ticari unvan değişikliği yaparak iptal tarihinden itibaren bir yıl süre ile belge alamazlar. Bu firmaların Ticaret Sicil Gazetesinde firma sahibi/ortağı olarak adı geçen kişiler tarafından isim ve ticari unvan değişikliği yapılmak suretiyle yapılacak belge başvuruları kabul edilmez.

(9) Çevre Görevlisi, Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Danışmanlık Yeterlik Belgesi sahibi firmaların yerine getirmesi gereken yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda verilen cezalar Bakanlıkça sisteme işlenir.

(10) **(Ek:RG-6/5/2014-28992)** Çevre görevlisi sayısının üçten fazla olduğu firmalarda birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen toplam ceza puanına üçten fazla olan her çevre görevlisi için 10 puan ilave edilmek suretiyle hesaplanan puan esas alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Vize, Eğitim ve Sınav

Belgelerin vize edilmesi

MADDE 15 – (1) Vize işlemleri için, mevcut belgenin geçerlik süresinin bitiminden en az bir ay önce başvuruda bulunulur.

(2) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çevre görevlileri tarafından yapılacak vize başvurularında 17 nci madde gereğince eğitim alındığına dair belgenin sunulması zorunludur. 7 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında belge almış çevre görevlilerinin belgelerinin vize edilmesinde, vize tarihinde bu fıkarda belirtilen görevlerde çalışıyor olmaları durumunda eğitim ve ücret şartı aranmaz.

(3) Çevre yönetim birimi ve çevre danışmanlık firmaları tarafından yapılacak vize başvurularında Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile güncel büro tescil belgesi sunulur.

(4) Vize başvurularında, vize ücretinin Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü hesabına yatırıldığına dair hesap belgesi eklenir.

(5) Süresi içinde vize başvurusu yapmayan kişi, kurum veya kuruluşların belge bedelleri %50 fazlasıyla alınır.

(6) Vize süresi içinde başvuru yapmayan çevre görevlileri, çevre yönetim birimi veya firmalar, belge geçerlik tarihinin dolmasından sonra çevre yönetimi hizmetleri veremezler.

(7) Bu durumdaki çevre görevlileri veya çevre yönetim birimi veya firmalar tarafından, yetkili makama sunulmuş olan çevre izin veya çevre izin ve lisans işlemlerinin tamamlanmasına izin verilir.

(8) Belge vize süresi dolanlar 11 inci madde kapsamında yeniden başvuru yapar.

Çevre görevlisi eğitimi ve sınavı

MADDE 16 – (1) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında, çevre görevlisi belgesi almak isteyen kişiler çevre görevlisi sınavına girmek zorundadır. Sınav başvurularında Bakanlıkça yapılan veya yaptırılan temel çevre bilimleri ve çevre mevzuatı eğitimine katılım belgesi sunulur.

(2) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Çevre görevlisi eğitimi, üniversitelerin çevre mühendisliği bölümünden mezun olan veya çevre mühendisliği konularında yüksek lisans veya üzeri eğitim almış kişiler için çevre mevzuatı; üniversitelerin mühendislik bölümlerinden veya fen/fen-edebiyat fakültelerinin fizik, kimya, biyoloji, biyokimya, jeoloji bölümlerinden veya veteriner fakültelerinden mezun olanlar için ise temel çevre bilimleri ve çevre mevzuatı konularını kapsar.

(3) **(Değişik:RG-6/5/2014-28992)** Üniversitelerin mühendislik bölümlerinden veya fen/fen-edebiyat fakültelerinin fizik, kimya, biyoloji, biyokimya, jeoloji bölümlerinden veya veteriner

fakültelerinden mezun olanlar temel çevre bilimleri ve çevre mevzuatı konusunda yapılacak sınava katılmak zorundadırlar.

(4) Sınav içeriği Bakanlıkça belirlenir.

(5) Eğitim ve sınav Bakanlığın belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde Bakanlıkça yapılır veya yaptırılır.

(6) Sınavda 100 (yüz) üzerinden 70 (yetmiş) ve üzeri puan alanlar başarılı sayılır ve Ek-4'te yer alan çevre görevlisi belgesini almaya hak kazanır.

(7) Çevre görevlisi sınav sonuçları ilan edildiği tarihten itibaren bir yıl geçerlidir.

Eğitim

MADDE 17 – (1) Bakanlık, belge sahibi çevre görevlilerine yılda en az bir kez eğitim verir veya verir. Çevre görevlileri vize dönemi içinde en az bir kere bu eğitime katılmak zorundadır. Eğitim ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Devir, Şube ve Temsilcilik, Müteselsil Sorumluluk ve Bildirimler

Devir, şube ve temsilcilik

MADDE 18 – (1) Yeterlik belgeleri hiçbir suretle başkasına kiralanamaz, devredilemez, kullanımına izin verilemez, satılamaz, belge kapsamında temsilcilik verilemez ve irtibat bürosu açılmaz.

(2) Çevre danışmanlık firmalarının şube açabilmeleri için, şube kuruluşunun Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilmesi ve firmanın taşıyacağı tüm şartları ve yükümlülükleri şubenin de sağlaması gerekmektedir.

(3) Şube açmak isteyen firmalar, 11 inci madde kapsamında Bakanlığa başvururlar.

Müteselsil sorumluluk

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerin çevre görevlileri, çevre yönetim birimleri veya çevre danışmanlık firmaları tarafından yerine getirilmemesi, çevre danışmanlık hizmeti alanların sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(2) Bir işletmede, çevre yönetim biriminin veya çevre görevlisinin yanında, çevre danışmanlık firmasından da çevre yönetimi hizmeti alınmış olması halinde, hizmet verenlerin tamamı bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerden aynı derecede sorumludur.

Bildirimler

MADDE 20 – (1) Bakanlıkça kişi, kurum veya kuruluşlara gönderilecek yazı ve bildirimlerin tebliğinde, müracaat sırasında sistemde beyan edilen adres ve elektronik posta dikkate alınır. Adres ve elektronik posta değişikliği olması halinde bu değişikliği 30 (otuz) gün içinde beyan etmeyenlerin, daha önce beyan ettiği adrese ve elektronik postaya yapılan yazışma ve bildirimler geçerlidir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Belge bedeli

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmeliğe göre verilecek belgeler, diğer şartlara ilaveten Bakanlıkça tespit edilen ücret karşılığında verilir. Belge yenilemeleri, unvan değişiklikleri ve şube açma işlemi de ücrete tabidir.

Düzenleme yapma

MADDE 22 – (1) Bakanlık gerekli gördüğü hallerde bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin olarak tebliğler çıkarabilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 23 – (Değişik:RG-6/5/2014-28992)

(1) 12/11/2010 tarihli ve 27757 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre Görevlisi ve Çevre Danışmanlık Firmaları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Önceden alınan belgelerin geçerliliği

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen çevre görevlisi belgeleri vize sürelerinin sonuna kadar geçerlidir.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce çevre görevlisi belgesi alanların belgeleri vize süresinin sonunda bu Yönetmeliğin 17 nci maddesi uyarınca eğitim alındığına dair belgenin sunulması halinde vize edilir.

Şartların sağlanması ve yükümlülük

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce çevre yönetim birimi onaylanmış işletmeler ve çevre danışmanlık belgesi almış firmalar, bu Yönetmelikte belirtilen şartları, bu Yönetmeliğin yayım tarihinden itibaren en geç 6 (altı) ay içerisinde sağlamakta yükümlüdür. Bu süre içinde gerekli şartları sağlamayan çevre yönetim birimlerinin onayları ve çevre danışmanlık firmalarının belgeleri 6 (altı) ay süre ile askıya alınır. Askı süresi içinde şartlarını bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getiren çevre yönetim birimleri veya çevre danışmanlık firmalarının belgeleri vize süresi bitimine kadar geçerlidir. Askı süresi içinde gerekli şartları sağlamayanların belgesi iptal edilir.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce çevre yönetim birimi onaylanmış işletmeler veya çevre danışmanlık belgesi almış firmalar, bu Yönetmeliğin 8 inci ve 9 uncu maddelerinde belirtilen şartları sağlayana kadar bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine tabidirler.

(3) **(Ek:RG-6/5/2014-28992)** Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce çevre danışmanlık belgesi almış şahıs firmaları tarafından birinci fıkrada belirtilen geçiş süresi içinde yapılacak unvan değişikliği nedeniyle belge yenileme işlemlerinde 21 nci madde hükümleri uygulanmaz.

(4) **(Ek:RG-6/5/2014-28992)** Aynı anda hem çevre danışmanlık hem de laboratuvar hizmeti veren çevre danışmanlık yeterlik belgesi sahibi firmalar 1/6/2015 tarihine kadar durumlarını bu Yönetmeliğe uygun hale getirmek zorundadır. Bu firmalar üstlendikleri danışmanlık işlerine ait izin ve denetime esas teşkil edecek laboratuvar hizmeti veremezler.

Yürürlük

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2014 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
21/11/2013	28828
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
1.	6/5/2014
2.	
3.	